

1926

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

« Τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν »

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΤΟΜΟΣ 33^{ος}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΔΩΡΕΑ *26-4-85*
ΗΜΕΡΟΜ. *26-4-85*
ΑΡΙΘ. *35010*

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.		Σελ.
Αγιοβασίλης (δ)	40	164, 172, 180, 187, 195, 203, 211, 220, 227, 235, 244,	
Αδερφούλα	230, 239	252, 260, 267, 276, 283, 292, 299, 307, 315, 324, 331,	
Αθημονία	15	339, 347, 356, 363, 372, 379, 387, 395, 404, 420	
ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ:		Γλῶσσος (δ)	110
·Ακαδημία (ή), σελ. 144. —·Ανοιξίς. 152. —·Αντικατα-		Γλωσσόδετες	247
στάτης (δ), 400. —Βιβλιοθήκη (ή), 72. —Βραβείο (τό)		Δανειζά (τά)	79
Νόμπελ. 56. —Βρόχη (ή) τῆς στάχτης, 281. —Γεωγρα-		ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	
φία, 288. —Γραφομηχανή, 296. —Δεισιδαιμονίες (οἱ) τοῦ		224ος Διαγωνισμός (Λύσεων)	11
λαοῦ, 184. —Δωδεκασέλιδο, 384. —·Εθνική (ή) πινακο-		225ος Διαγωνισμός (Λύσεων)	114
θήκη καὶ ὁ Στέφανος Ξένος, 119. —·Ενα ζήτημα, 232.		226ος Διαγωνισμός (·Ασκήσεων)	187
·Ενας μαθηματικός, 392. —·Ενα φωτεινὸ ·Ονειρο, 88.		227ος Διαγωνισμός (Λύσεων)	218
·Εξοχή (ή) τῶν παιδιῶν, 248. —·Ερασιτέχνες (δ) τοῦ		228ος Διαγωνισμός (Λευκῶν Λέξεων)	250
Ραδιό, 320. —Εὐτυχία, 256. —Ζάν (δ) Μορεάς, 312. —		229ος Διαγωνισμός (Λύσεων)	322
Ζωολογικός (δ) κήπος, 168. —Θέληση, 112. —Καὶ πάλι		230ος Διαγωνισμός (·Ασκήσεων)	394
ὁ κινηματογράφος, 160. —Κάποια Χριστούγεννα, 32. —		27ος Διαγωνισμός Ξεσπαθώματος	417
Κατάκτησις (ή) τοῦ πόλου, 200. —Κηλίδες (οἱ) τοῦ ἡ-		Διαγωνισμός Εὐσήμεων τοῦ 1926	419
λίου, 23. —Λαϊκά (τά), 104. —Λογοτεχνία (ή) καὶ τὸ		Μικρὸς Διαγωνισμὸς Μεταφράσεως καὶ Δηγήματος	290
σχολεῖο, 225. —Μαθητευόμενος ἑκατομυριοῦχος, 272. —		Μικρὸς Διαγωνισμὸς πρὸς Σύνθεσιν Ποιήματος	306
Μεγάλα (τά) λόγια, 216. —Μία μεγάλη ἐφεύρεση, 47.		Μικρὸς Διαγωνισμὸς Στίξεως	282
·Μικρὸ (τὸ) καλοκαιράκι, 408. —Νοικοκυροσύνη, 336.		Μικρὸς Διαγωνισμὸς Τυπογραφικῶν Λαθῶν	266
·Νοτιάς καὶ βοριάς, 5. —·Οβίδες ἀνθοφόρες, 368. —		Δημοψήφισμα τῶν Ψευδωνύμων τοῦ 1926	418
Πασχαλιάτικη κάρτα, 176. —Πενίτσα (ή), 352. —Πολλὰ		Διακοπές	295, 302, 311
καὶ διάφορα, 208. —Πρόβλημα (τὸ) τῆς βιβλιοθήκης,		Δύο τάφοι	78, 87
64. —Προσκοπισμός (δ), 264. —Πρωτομαγιά·Ανάσταση,		Δύο φίλοι	166
192. —Πὸς παίζεται ἓνα ἔργο, 328. —Ραδιοτηλέφωνο		ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
(τό), 80. —Σταυρὸς (δ) τοῦ εἰδωλολάτρη, 16. —Στὸ		Κ. Αὐδῆς, σελ. 81. —·Ελλη Ν. Μαργαρίτου, 81. —	
κιόσκι, 304. —Συγκίνηση (ή) τῆς τέχνης, 376. —Σχολεῖο		Κωνστ. Σ. Μπαλλῆς, 4. —Τζούλια Δ. Παπακωνσταν-	
(τό), 360. —Τριακονταετηρίς (ή) τοῦ κινηματογράφου,		τοπούλου, 4. —·Αργυρὸ Γ. Ρές, 407. —·Ελένη Γ. Ρές,	
136. —Τυπογραφικά λάθη, 96. —Φθινοπωρινὰ ἀρώμα-		407. —Μαρία Γ. Ρές, 407. —Κατίνα Γ. Σαροῦ, 4. —	
τα, 344. —		Σμαράγδα Σουβαλιτῆ, 4. —Δάφνη Γ. Τσιραγγέλου, 81.	
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ: εἰς τὴν 6ην ἢ		Εἰκοστὴ πέμπτῃ Μαρτίου (Διάλογος)	126
7ην σελίδαν ἐκάστου φύλλου ἀπὸ τὸ 1ον μέχρι τοῦ 52ου.		·Ενα μάθημα	399
·Αμάρτημά (τὸ) μου	176	·Ενας δρόμος	199
·Ανοιξή	198	Εὐσετήριον ·Οδηγοῦ τοῦ Συνδρομητοῦ	59
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :		Εὐτυχία (ή)	118
·Αποτελέσματα 216ου Διαγων. (Λευκῶν Λέξεων)	242	Ζαζελίνα (ή) καὶ ὁ σκύλος τῆς	103
·Αποτελέσματα 218ου Διαγων. (·Ασκήσεων)	234	Θάλασσα	398, 406
·Αποτελέσματα 223ου Διαγων. (·Ασκήσεων)	386	Κοζάνι (τὸ)	15
·Αποτελέσματα 25ου Διαγων. Ξεσπαθώματος	410	Καλύτερο (τὸ) σπίτι (με 2 εἰκόνες)	414
·Αποτελέσματα Δημοψήφισματος τῶν Ψευδωνύμων		Κατσιάκι (τὸ)	135
τοῦ 1925		Λάθη (τά) τῶν μεγάλων	287
·Αποτελέσματα Εὐσήμεων τοῦ 1925	419	Λευκή (ή) πολιτεία	55
·Αποτελέσματα Μ. Διαγων. πρὸς σύνθεσιν Ποιήματος	419	ΛΕΥΚΟΣ (δ) ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ἡ ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ, ·Α-	
·Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Στίξεως	298	νάγνωσμα γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιά (με 40 εἰκόνες) εἰς	
·Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Τυπογραφικῶν Λαθῶν	274	τὴν 3ην σελίδα ἐκάστου φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ	
Βαθιὸς (δ)	258	50ου.	
Βασιλοπούλα (ή) ·Ελρώ	143	Λουλοῦδι (τὸ) τῆς ·Ορτανσίας	319
Βλάχοι (οἱ)	223	Μαύρη (ή) βούση	4
Γέρος (δ) τοῦ δάσους	279	Μεσημεριάτικο ·Ονειρο	327
Γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμου (Δελτία εἰσφορῶν) 11, 28, 35	174, 182, 191	Μητέρα	95
44, 68, 76, 83, 91, 99, 107, 115, 123, 132, 139, 148, 155,		Μία τραγωδία	254, 263

Μικρή περιπέτεια	Σελ.
Μονοπάτι (τὸ)	150, 158
Μπάμπια (ὁ) Στέλιος ὁ ψαράς	366, 374
Νέα θρύψαλα	390
Νέλλη	5, 103, 273, 328
Ξύπνημα (τὸ)	375
ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ	311
Ὁμορφιά καὶ γοητεία	8, 18, 26, 34, 42, 50, 58
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ : εἰς τὴν 6ην ἢ 7ην σελίδα ἐκάστου φύλλου ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 52ου	271
Παιδιοὶ τύποι	62, 71
Παπαρούνα (ἡ)	335
Πεταλοῦδες	31, 39
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ : εἰς τὴν 7ην ἢ 8ην σελίδα ὅλων τῶν φύλλων ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	
Πονεμένες ψυχές (Δραματικὴ σκηνή)	206, 214
Ποτάμι (τὸ) ποὺ ζλαίει	343, 351, 359

Πρόσκλησις τῆς Διαπλάσεως	Σελ.
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ : εἰς τὴν 6ην σελίδα ὅλων τῶν φύλλων ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου	402
ΣΙΑΠΕΡΙΝΙΟ (τὸ) ΧΕΡΙ, Μυθιστόρημα τοῦ Jules Chan- cel (μὲ 86 εἰκόνες) εἰς τὴν 1ην ἢ 5ην σελίδα ἐκάστου φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	382
Στερνὸ (τὸ) παραμῦθι	190
Στὸ δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ	222
Στὸν κῆπο (Νηπιακὸς Διάλογος)	400
Στὸ πανηγύρι	
ΤΖΑΚ (ὁ) Μυθιστόρημα ὑπὸ Alphonse Daudet (διασκευα- σμένο γιὰ τὴν Διάπλασιν ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο (Μέρος Α' μὲ 50 εἰκόνες) εἰς τὴν 1ην ἢ 5ην σελίδα ἐκά- στου φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	359
Φιλόσοφος (ὁ) κι' ὁ κλέφτης	392
Φράχτης (ὁ) μὲ τὴν γωνία	412
Χαμομήλι (τὸ)	

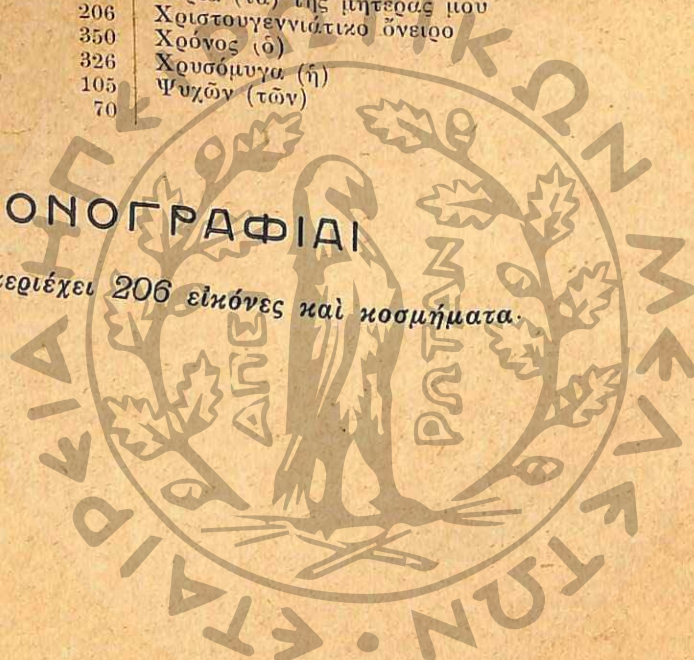
ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀνάπαψη στὴν Αἴγυπτον	Σελ.
Ἀνοῖξη στὴ γειτονιά	71
Ἀνοῖξη στὸν κῆπο	209
Ἀπὸ τοὺς πεντασுλλάβους	142
Ἀρρωστη (ἡ) δασκάλα	23
Ἀστρα (τ')	295
Βιβλία	359
Βραδινὴ κουβέντα	102
Γαλήνη	150
Γιαγιά (ἡ) μας	4
Γλωσσοδέτες	116
Γνωστικοὶ χωριάτες	247, 327
Δυσμικὸ (τὸ) παράθυρο	263
Ἐλεημοσύνη	182
Ἐπιστροφὴ	55
Ἐρημὴ ἀκτὴ	398
Ἐρχου χαρὰ	230
Ζῶα (τά)	3
Ζωγραφιές, 63, 97, 113, 135, 143, 159, 185, 222, 238, 249,	382
Ἡφαίστεια (τά)	265, 368, 375
Θάλασσα	46
Θαλασσινοὶ	118
Καλοκαίρι (τὸ)	336
Καράβι καραβάκι	279
Κουδούνια (τά)	271
Λιλή Λενιώ	206
Λουλούδι καὶ μέλισσα	350
Λουλοῦ (ἡ) κι' ἡ Ἀσπρούλα	326
Μαθητριούλα	105
	70

Μαίρη (ἡ)	Σελ.
Μεγάλῃ ἀπόψε ἔχουν γιορτὴ	199
Νησί (τὸ)	192
Ὁρφάνεια	172
Ὅταν φαρμάκωσαν τὸ γατάκι μας τὸν "Μαῦρο,"	212
Παιδιά (τά)	279
Παλιὸς σκοπὸς	382
Παράκλησι γιὰ βροχὴ	382
Παραμονὴ (τὴν)	257
Παραμῦθι (τὸ)	38
Παροιμίες	87
Πέρασμα (τὸ)	255
Περυσυλλογὴ	128
Πέφτει χιόνι	134
Πορτίτσα (ἡ)	95
Προσευχὴ	287
Ρητὰ	415
Ρόδο (τὸ) κι' ὁ πιερόττος	119
Σκέπη (ἡ)	22
Στὴν πόλιν τῆς Παλλάδος	62
Στὴ φτωχὴ κλίνη	110
Φεγγάρι (τὸ)	152
Φυσάτε ἀγέρι	286
Χειμερινὸ βράδυ	400
Χέρια (τά) τῆς μητέρας μου	40
Χριστουγεννιάτικο ὄνειρο	390
Χρόνος (ὁ)	30
Χρυσόμυγα (ἡ)	290
Ψυχῶν (τῶν)	1
	89

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 206 εἰκόνες καὶ κοσμήματα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑψηλὰς καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμ. 75. Ἐξάμηνος δρ. 40. Τριμήνιος δρ. 22.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγυπτίου γροσίου διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τριμήνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗΝ Τῷ 1879

ΙΑΡΥΘΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδὴποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρεβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Δεκεμβρίου 1925

Ἔτος 48ον — Ἀριθ. 1

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ὁ γιὸς τοῦ ἐφευρέτη

Εἶν' ἓνα ὑπέροχο μαγιάτικο δεινόν. Ἐνας ὄμιλος παιδιῶν εἶναι σκορπισμένους πάνω στοὺς ὀγκολίθους ποὺ σχηματίζουν τὸν κυματοθραύστη στὸ λιμάνι τῆς Μασσαλλίας. Στὸ μέρος αὐτὸ παίζουν τὰ Μασσαλιωτὸπουλα τὸ ὠραῖό τερά τους παιγνίδια. Σήμε-
ρα εἶναι Πέμπτη, δὲν ἔχει σχολεῖο κι' ἡ συνάθροιση εἶναι ζωηρότερη καὶ πολυαριθμότερη παρὰ τίς ἄλλες ἡμέρες. Μὰ τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦν νὰ συμφωνήσουν τί παιγνίδι νὰ παίξουν. Τὸ ἓνα λέει νὰ κάμουν μπάνιο, τ' ἄλλο νὰ παίξουν ψευτοπόλεμο πάνω στὶς ἀπότομες κορυφές τῶν ὀγκολίθων, κι' ὅλα μαζί φωνάζουν, χειρονομοῦν, μαλώνουν καὶ κοντεύουν νὰ πιαστοῦν.

Ἀλλὰ σὲ κάθε συνάθροιση, ὅπου ἐπικρατεῖ θόρυβος καὶ σύγχυση, ξεπροβάλλει σχεδὸν πάντα ἓνα πρόσωπο, πρὶν καταπραῖνει τὴν τρικυμία, ἐπιβάλλει τὴ γνώμη του, παρασύρει κι' ὅλους τοὺς ἄλλους μαζί του. Εἶναι τὸ πρόσωπο ποὺ θὰ γίνῃ ὁ ἀρχηγός. Ἐνα παιδί δεκατριῶν σχεδὸν χρονῶν, ψηλό, ἀδύνατο, μὲ μεγάλα μαῦρα μάτια, πῆδησε ξαφνικὰ πάνω στὴν πιδ ἀψηλὴ πέτρα καὶ ἀπ' τὸ αὐτοσχέδιο αὐτὸ βήμα, βάλθηκε νὰ παρασύρῃ τὸ πλῆθος. Ἡ φωνή του ἦταν θερμὴ κι' ἐπιβλητικὴ, μ' ὅλο ποὺ μιλοῦσε ἥσυχά, δίχως τίς παραφορὲς καὶ τίς χειρονομίες τῶν ἄλλων.

— Ἐ, παιδιὰ, εἶπε, δὲν εἶναι κουταμάρα νὰ χάσουμε

τὸ μισὸ ἀπόγευμα φωνάζοντας καὶ μαλώνοντας; Δὲν γίνεται τίποτα δταν μιλάμε ὅλοι μαζί καὶ δὲν μπορούμε νὰ συνεννοηθοῦμε.

Γενικὴ ἐπιδοκιμασία ἀκολούθησε αὐτὰ τὰ λόγια.

— Καλὰ λέει ὁ Ταρδίφ!

— Χάνουμε ἄδικα τὸν καιρὸ μας!

— Φραγκίσκε! εἶπε κάποιος, διάλεξε σὺ τί παιγνίδι νὰ παίξουμε!

— Ἀ, ὅχι, δὲ μπορῶ νὰ σᾶς ἐπιβάλω ἐγὼ τί παιγνίδι θὰ παίξετε, γιατί

δὲν θὰ μείνω μαζί σας... Εἶμαι υποχρεωμένος νὰ φύγω.

— Νὰ φύγῃς! φώναξ' ἓνα χαρούμενο καλοδεμένο παιδί, ποὺ μιλοῦσε μὲ καθαυτὸ μασσαλιώτικη προφορά... Νὰ φύγῃς, ἀκούς ἐκεῖ! Ὅχι Φραγκίσκε, ἡ ὥρα εἶναι μόλις τρεῖς. Ἐχει γοῦστο νὰ πᾶς νὰ δειπνήσεις ἀπὸ τώρα!

Μὰ ὁ Φραγκίσκος Ταρδίφ δὲν ὑποχώρησε.

— Ἀδύνατο νὰ μείνω περισσότερο

σήμερα, εἶπε μὲ βαθιὰ λυπημένη φωνή... Ὁ πατέρας μου εἶναι ἄρρωστος, πολὺ ἄρρωστος, καὶ ἴσως μάλιστα δὲν ἔχαμα καλὰ νὰ τὸν ἀφίσω ὡς τώρα μοναχό. Πρέπει νὰ γυρίσω ἀμέσως στὸ σπίτι.

Καὶ πηδώντας ἐλαφρὰ σὰν κατοικίᾳ ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα, ἔφτασε στὴν προκυμαία κι' ἄρχισε νὰ τρέχει πρὸς τὴν πόλη. Τὰ παιδιὰ τὸν κοίταξαν μιὰ στιγμή, κι' ὕστερα, μὲ τὴν εὐκολία τῆς ἡλικίας τους, τὸν ξέχασαν κι' ἄρχισαν πάλι τίς φωνές καὶ τοὺς καυγάδες. Ἐφυγε ὁ ἀρχηγὸς καὶ ξαναγύρισε ἡ ἀναρχία.

Ὁ Φραγκίσκος μπήκε στὴ Λεωφόρο Δημοκρατίας, μὰ βλέποντας ὅτι δὲν ἦταν δυνατό νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ τρέχει μέσα στὸν κόσμον, πήδησε σέβηλα σ' ἓνα τράμ ποὺ περνοῦσε. Τὸ ἔξοδο αὐτὸ δὲν ταίριαζε βέβαια μὲ τὰ οικονομικὰ μέσα τοῦ παιδιοῦ. Ὁ Φραγκίσκος Ταρδίφ ἦταν λεπτός καὶ μὲ τρόπους εὐγενικούς. Ὅπως εἶδαμε, μιλοῦσε ὠραία κι' ἐπιβλητικὰ. Μὰ τὸ τριμμένο του κοστούμι, οἱ τρυπημένοι του ἀγκώνες καὶ τὸ ξεδαμμένο του μαθητικὸ κασκέτο φανέρωναν ὅτι δὲν ἦταν γιὸς κανενὸς μεγάλου κεφαλαιούχου.

«Θε εὐχαριστῶ νὰ ἰδῇς μέσ' ἀπὸ τοὺς τοίχους!» (Σελ. 2, στ. γ')

Σε λίγα λεπτά, το παιδί έφτασε στην όδον Φόρτια και σταμάτησε μπρός σ' ένα από τα πελώρια έκείνα παλιά, μαύρα σπίτια, που ύψώνονται στην όχθη του καναλιού και που χρησίμευαν άλλοτε γι' αποθήκες. Άνέβηκε τέσσαρα-τέσσαρα τὰ σκαλοπάτια μιάς σαιπισμένης σκάλας, έσπρωξε μιὰ γέφυρα πόρτα και μπήκε σ' ένα διαμέρισμα, που ή ακαταστασία του χειρότερη πιδ πολύ την έντύπωση ποδών ή φτώχεια του. Πέρασε το πρώτο δωμάτιο, ύστερα άνοιξε μιὰ τζαμόπορτα, που τὰ σπασμένα τζάμια της είχαν αντικατασταθί με χαρτιά, και μπήκε σ' ένα άλλο δωμάτιο, γεμάτο βιβλία πεταμένα στο πάτωμα, σκονισμένα μάτσα έφημερίδων, κομμάτια ξύλων και σωλήνες, που θά δυσκολευόταν κανείς να μαντέψει τόν προορισμό τους. Και στη μέση, πάνω σ' ένα παλιό κρεβάτι, ήταν ξαπλωμένος ένας άνθρωπος χλωμός κι' ασάλευτος. Τά ζωγρά και διαπεραστικά μάτια του, που τὰ έκανε πιδ λαμπερά ο πυρετός, φώτιζαν ένα πρόσωπο κοκκαλιάρικο, που το στεφάνωναν άφθονα γκρίζα μαλλιά, άφημένα σε καλλιτεχνική άταξία.

Ο άνθρωπος αυτός δεν ήταν πολύ γέρος: μόνο πενήντα χρόνων. Μά ή ύψη του έδινε την έντύπωση μεγάλης εξάντλησης και φθοράς.

Όταν αντίκρυσε το γιό του, ένα άμυδρό χαμόγελο φώτισε το πρόσωπό του. Θέλησε να μιλήσει, μά τόν σταμάτησε ένας βήχας και το μαντίλι που έβαλε μπρός στο στόμα του, γέμισε αίμα.

Γύρισες νωρίς, παιδί μου, είπε τέλος με φωνή άσθενική. Καλά έκαμες.

Ναι, πατέρα, άπάντησε ο Φραγκίσκος φιλώντας τον στο μέτωπο, γύρισα νωρίς, μήπως με χρειάζονται τίποτα, γιατί σήμερα δεν μου φάνηκες τόσο καλά...

Ο άρρωστος έκαμε μιάν άόριστη χειρονομία κι' άφισε πάλι το χέρι του να πέση βαρύ πάνω στο κρεβάτι.

Δεν ξέρω, είπε μ' ένα πικρό χαμόγελο, αν ήμουν καλύτερα χτες ή προχτες ή σήμερα. Ξέρω μόνο πως νοιώθω τόν έαυτό μου άδύνατο, πολύ άδύνατο...

Άλήθεια, πατέρα; ρώτησε άνήσυχος ο Φραγκίσκος. Να πάω να φέρω το γιατρό της Περίθαλψης; Την τελευταία φορά που ήρθε, μου άφισε τη διεύθυνσή του και μου είπε να τόν φωνάξω, αν δεν πήγαινες καλύτερα... Να πάω;

Και φόρεσε πάλι το κασέτο του. Μά ο πατέρας του τόν σταμάτησε.

Πηρετιό, είπε, να φέρης όποιον-δήποτε γιατρό. Κανείς δεν θά μπορέσει να με γιάνη. Το πολύ να παρατείνουν τη ζωή μου μερικές μέρες. Ένψ, γιά να τελειώσω το έργο μου, χρειάζονται χρόνια.

Ο Φραγκίσκος ένοιωσε ότι τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα, μά προσπαθούσε να κρυφτεί. Άγαπούσε πολύ τόν πατέρα του. Κατηγορούσαν τόν κ. Ταρδιφ ότι δεν είχε επάγγελμα, τόν έλεγαν μάλιστα και τρελλό: μά ο Φραγκίσκος ποτέ δεν είχε δώσει προσοχή στους κακούς, γιατί αυτός σεδόταν τόν πατέρα του που τούχε φανεί πάντα στοργικός. Τόν έβλεπε να εργάζεται όλη την ήμέρα και να περνά νύχτες όλόκληρες πάνω στο τραπέζι του, με το μολύδι και το διαδότη στο χέρι, να γράφει, να σδύνη, να σχεδιάζει. Τι τόν άπασχολούσε άραγε τόσο, σ' όλη του τη ζωή; Ποτέ δεν είχε βγάλει λέξη απ' το στόμα του γιά την εργασία του. Τώρα όμως πλησίαζε ή στιγμή, που ο Φραγκίσκος θά μάθαινε το μεγάλο μυστικό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

«Πρόδεξε!»

Ο Φραγκίσκος είχε καθίσει πλάι στο κρεβάτι του άρρώστου. Ο πατέρας του, εύχαριστημένος, του πήρε το χέρι του μέσα στο δικό του και το κρατούσ' έτσι, άμίλητος, πάνω από μιάν όρα. Η άναπνοή του γινόταν γρήγορη κι' επίπονη και το χρώμα του άλλαζε από στιγμή σε στιγμή. Τρομαγμένο το παιδί, θέλησε να σηκωθεί, να φωνάξει βοήθεια, όταν είδε τόν άρρωστο να ανασηκώνεται με κόπο στο κρεβάτι του. Σά να βρήκε ξαφνικά δυνάμεις, είπε με φωνή βραχνή:

— Θέλω να σηκωθώ.

— Μά, πατέρα, είν' άδύνατο... Δεν είστε άκόμα τόσο δυνατός... Θα πέσετε.

— Θέλω να σηκωθώ, ξαναείπε ο έφευρτής. Είναι ανάγκη!

Και πετώντας τὰ σκεπάσματά του, μ' όλο που ο γιός του πολεμούσε να τόν έμποδίση, στάθηκε όρθός, σαν ένα λευκό φάντασμα. Έκαμε λίγα τρεμουλιαστά βήματα και κάθησε σε μιὰ καρέκλα, μπρός σ' ένα τραπέζι, όπου ήταν τοποθετημένη μιὰ συσκευή που έμοιαζε, μόλις την πρωτόδλεπε κανείς, με μαγική λυχνία ή με προβολέα. Ο άρρωστος έπιασε τη συσκευή με τὰ τρεμάμενα χέρια του κι' ύστερα μίλησε, μίλησε γρήγορα, σά να φοδόταν μήπως δεν τούφτανε ή λίγη ζωή που τού άπόμεινε, γιά να πη έλα όσα ήθελε να πη.

— Μικρέ μου Φραγκίσκε, θά χωριστούμε... Περιττόν ά γελιόμαστε, ξέρω την κατάσταση μου... Απόψε, αύριο το άργότερο, θάχω πεθάνει.

Του Φραγκίσκου του έξφυγε ένας λυγμός.

— Όχι, πατέρα, είπε, τόσον καιρό είσαι άρρωστος κι' όμως βλέπεις πως δεν χωριστήκαμε. Ο γιατρός είπε ότι, αν κάμης ό,τι έχει διατάξει, θά γίνης καλά.

— Είναι άργά τώρα πιά, είπε ο έτοιμοθάνατος. Μελέτησα τόν όργανισμό μου, καθώς μελέτησα αυτό το μήχανημα. Ξέρω καλά και τδνα και τάλλο. Μά βλέπεις αυτό — κι' έδειξε τη συσκευή, — σκότωσε τούτο. — Κι' έδειξε το κορμί του.

Η θέα της μηχανής με τούς γυαλιστερούς σωλήνες και τὰ σύρματά της φαινόταν σά να τού έδινε δυνάμεις. Έκαμε νόημα στο γιό του να μή τόν διακόψη και ξανάρχισε:

— Όταν εγώ θά λείπω πιά από τόν κόσμο, πρέπει εσύ να τὰ ξέρης όλα και να μπορής να υπερασπίσης τόν έαυτό σου. Το μήχανημα αυτό, το μόνο πράγμα που σου άφίνω, αντιπροσωπεύει όλόκληρη περιουσία, περιουσία τεράστια: μέλλει να ανατρέψη όλους τούς νόμους της έπιστήμης, θάλλάξη τὰ ήθη, τὰ έθιμα, την ήθική, κι' αυτή άκόμη την ύψη του κόσμου!

Ο Φραγκίσκος, άκούγοντας τὰ θάνατα αυτά λόγια, νόμισε πως είχε μπροστά του έναν άρρωστο που παραμιλούσε. Ο πατέρας του ένοιωσε το δισταγμό του.

— Σε λίγες στιγμές, είπε, θάντιληφθής τη σημασία τών λόγων μου, γιατί θά κάμω τώρα δά, μπροστά σου, κάτι που ως τώρα δεν τόχω κάμει γιά κανένα στόν κόσμο. Ναί, θά δείξω σε σένα τη δύναμη της μηχανής αυτής, που με άπασχόλησε σ' όλη μου τη ζωή και που την κράτησα μυστική απ' όλον τόν κόσμο. Θα σε κάμω να ιδής με τὰ μάτια σου ένα θέαμα άφάνταστο, πρωτόφαντο: θά σε κάμω να ιδής μέσα από τούς τοίχους!

Του παιδιού τούκανε τόσην έντύπωση ή βεβαιότητα πουχαν τὰ λόγια του πατέρα του κι' ή σχεδόν υπερφυσική λάμψη τών ματιών του, ώστε δε σκέφθηκε να φέρη αντίρρηση, από φόβο μήπως τούκανε και κακό. Ο άρρωστος είχε άποκτήσει δυνάμεις άπίστευτες. Αυτό, που ένα όλόκληρο μήνα έμενε ώρες, μέρες, στο κρεβάτι του άλαλος κι' ασάλευτος, μπόρεσε τώρα και στάθηκε στα πόδια του κι' ύστερα έκαμε μερικά βήματα, γιά να χώση τὰ σύρματα της μηχανής σε μιὰ περίεργη του ήλεκτρικού που την είχε βάλει στόν τοίχο γιά τὰ πρώτα του πειράματά.

Είσαις τούς σωλήνες, καθάριζε τὰ γυαλιά και, την ίδια όρα, έξηγοόσε:

— Κατόρθωσα να τελειοποιήσω και να επεκτείνω σε άφάνταστο βαθμό την γνωστή ίατρική έφευρεση της ραδιογραφίας. Μά ένψ οι άχτινες οι γνωστές ως τὰ τώρα δεν διαπερνούν τὰ μέταλλα, οι δικές μου, αυτές δηλαδή που παράγει ή μηχανή μου, διαπερνούν όλα τὰ σκοτεινά σώματα, έσοδήποτε πάχος κι' αν έχουν. Τέλος, καθώς βλέπεις, ή συσκευή μου είναι μικρή, εύμετακό-

μιστη, κι' όμως περιέχει ένα δυνατό ήλεκτρικό συμπυκνωτήρα. Μά τώρα θά ιδής μόνος σου.

Πήρε το γιό του απ' τόν ώμο, τόν έβαλε μπρός στο φακό της συσκευής και τού είπε:

— Κοίταξε!

Κι' ο Φραγκίσκος κοίταξε. Τὰ γυαλισμένα απ' την κατάπληξη μάτια του, είδαν πρώτα-πρώτα να προβάλλη μιὰ πρασινωπή λάμψη, που σιγά-σιγά άλλαζε ως που έγεινε άσπρη. Ύστερα άρχισαν να ξεκαθαρίζουν κάτι άόριστα σχήματα... μιὰ γυναίκα, δυο παιδιά μπρός σ' ένα φουβούνι, πιδ και έν' άσπρο τραπεζομάντηλο... Ένα κοριτσάκι στρώνει τραπέζι. Το κοριτσάκι αυτό... ά, ναί, το γνωρίζω. Είναι ή Ίωάννα, ή μικρή γειτονοπούλα, και το δωμάτιο αυτό είναι του σπιτιού της!

Το παιδί κοίταξε κάμποσα λεπτά, χλωμό από τη συγκίνηση κι' άνίκανο να προφέρη λέξη. Ξαφνικά, το θέαμα σταμάτησε, ή πρσίση λάμψη σκέπασε πάλι τὰ σχήματα, κι' ύστερα έγεινε σκοτάδι.

Ο Φραγκίσκος άκουσε τόν πατέρα του που τού έλεγε:

— Είδες;... Είδες μέσα στο δωμάτιο τών γειτόνων μας! Το σπίτι μας χωρίζεται από το δικό τους με τοίχο παχύ σαράντα εκατοστούμετρων. Μά και παχύτερος να ήταν, πάλι το μήχανήμα μου μπορούσε να τόν διαπεράσση, άρκει ν' άντικαθιστούσα το γυαλί με κρύσταλλο και το λευκοσίδηρο με πλατίνα. Όταν αυτές οι τροποποιήσεις πραγματοποιηθούν, τότε τί μέλλει να γίνη, — πές μου, φαντάζεσαι τί μέλλει να γίνη στόν κόσμο;

Εδώ ο δυστυχισμένος έφευρτής έστάματσε άπότομα, γιατί τόν έγκατέλειψαν κι' οι ύστατες δυνάμεις του. Κλονίστηκε μιὰ στιγμή σις πόδια του σαν πληγωμένο ζώο κι' ύστερα κυλίστηκε βαρύς στο πάτωμα.

Ο Φραγκίσκος δρμησε άπελπισμένος στην πόρτα να φωνάξει βοήθεια. Οι γείτονες έτρεξαν και βοήθησαν να βάλη τόν άρρωστο στο κρεβάτι του. Ένας άλλος έτρεξε κι' έφερε το γιατρό. Έκείνος, μόλις έρριξε μιὰ ματιά, κατάλαβε.

— Ο άνθρωπος αυτός, είπε, δοκίμασε δυνατή συγκίνηση ή θέλησε να σηκωθεί άπάνω.

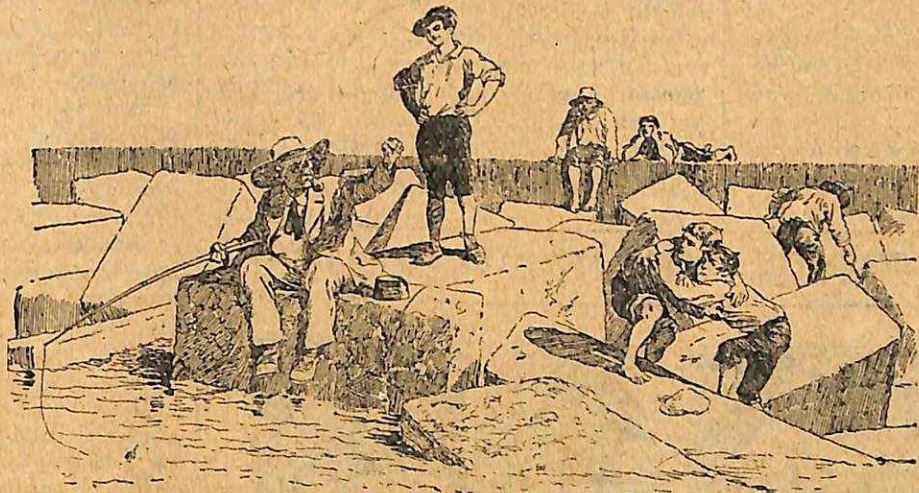
— Ναί, γιατρέ, είπε το παιδί. Σηκώθηκε και κάθησε στην καρέκλα.

Ο γιατρός σήκωσε με λύπη τούς ώμους.

— Καίμενο μου παιδί, ο πατέρας σου σηκώθηκε γιά τελευταία φορά. Η καρδιά του είν' εξαντλημένη! θά μπορέσω να παρατείνω τη ζωή του μιὰ δυο μέρες μ' ένέσεις μά το μοιραίο πάλι θά έλθη!...

Ο Φραγκίσκος άκουσε σιωπηλός και σοβαρός τὰ λόγια αυτά του γιτρού, που άποτελούσαν την όριστική καταδίκη, και κάθησε πλάι στο προσκέφαλο του πατέρα του.

Ένας-ένας οι γείτονες έφυγαν, λέγοντας του να τρέξη να τούς ζητήσει αν χρειάζεταν τίποτα. Και τόλεξαν όχι

Στο μέρος αυτό παίζουν τὰ Μασσαλιώτοπούλα... (Σελ. 1, στ. α').

με τὰ χείλη μοναχά, μά και με την καρδιά τους, γιατί οι άνθρωποι του λαού ξέρουν να συμπονούν την ξένη δυστυχία, περισσότερο από τούς πλούσιους άστούς.

Κι' άρχισε ή άτελείωτη νύχτα. Ός τὰ μεσάνυχτα, ο άρρωστος έμεινε ασάλευτος, με τὰ μάτια κλειστά. Αν δεν άνασκήωνε το στήθος του μιὰ βραχνή άναπνοή, θά τόν περνούσε κανείς γιά νεκρό. Μά ξαφνικά, ο έτοιμοθάνατος άνοιξε τὰ μάτια του και με φωνή που φαινόταν σά ναρχόταν από μακριά, άρχισε πάλι να μιλή:

— Παιδί μου, είδες;

— Ναί, πατέρα μου, τού άποκρίθηκε με άνατριχίλα ο Φραγκίσκος: είναι κάτι άπίστευτο, κάτι θαυμάσιο!

Ένα άμυδρό χαμόγελο έκανοποίησης φώτισε το κοκκαλιάρικο πρόσωπο του άρρώστου.

— Είναι ή μόνη περιουσία που σου άφίνω, παιδί μου. Μά θά είναι τεράστια, αν... δεν άφήσης να σου την κλέψουν.

Ύστερα, δείχνοντας το συρτάρι του τραπέζιού, πρόσθεσε:

— Έκεί μέσα, θά βρης ένα χειρόγραφο... σχέδια... όλη την έξήγηση της έφευρέσής μου... Προσπάθησε να βρης έναν άνθρωπο τίμιο και πλούσιο και σ' αυτόν, σ' αυτόν μοναχά, θά δώσης αυτά τὰ χαρτιά... Μά πρόσθεξε,

παιδί μου... πρόσθεξε! Θα κοιτάξουν να σε κλέψουν, να σ' έκμεταλλευθούν... Φοβάμαι... φοβάμαι γιά σένα...

Ένα κύμα από αίμα σταμάτησε τὰ λόγια του, ένας λόγιγκας τόν συγκλόνισε μιὰ δυο φορές και, στέλνοντας ένα βλέμμα στερνό στο γιό του, τού ψιθύρισε άκόμη:

— Πρόσεξε!

Ήταν ή τελευταία του λέξη. Ο πατέρας του Φραγκίσκου ήταν πιά νεκρός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Τὰ χίλια όράγκα του Άνναμίτη.

Πρωτ-πρωτ, οι γείτονες μαζεύτηκαν

στο δωμάτιο, γιατί σ' όλο το σπίτι είχε μαθευτή ότι ο «τρελλός» πέθανε κι' άφινε το γιό του καταμόναχο στούς πέντε δρόμους. Όλη ή γειτονιά τόν άγαπούσε το Φραγκίσκο. Ήταν παιδάκι νόστιμο, εύγενικό, πάντα πρόθυμο να κάμη μικροεργασίες, να ρίξη το γράμμα της μιάς γειτόνισσας, να φέρη τόν κουβά της άλλης. Κι' όλοι τόν συμπονοούσαν, γιατί δεν είχε στόν κόσμο άλλον προστάτη έκτός απ' τόν πατέρα του.

Τώρα τόν έχασε κι' αυτόν. Κανένα δεν είχε να τόν προστατέψη. Ένας γείτονας προθυμοποιήθηκε να φροντίσει γιά ό,τι χρειάζεταν στη θλιβερή αυτή περίσταση.

(Ακολουθεί)

ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΧΟΥ, ΧΑΡΑ...

Μαζί με το λαμπρόφωτο τόν ήλιο κάθε μέρα, έρχου χαρά, απ' το ουράνιο σου βασίλειο κ' έδω πέρα.

Και παίρνα, έτσι πονόψυχη, της γής τὰ μονοπάτια και στέγγανε στο διάβα σου τὰ δακρυσμένα μάτια.

Και στα τρικυμισμένα τους νερά, που ή θλίψη σβύνει, δίνε ξανά, ώ έσύ χαρά, την πρώτη τη γαλήνη.

Τις μαύρες σκέψεις που σκληρά κάθε φταχό κεφάλι βαραίνουν, διώξε τις μακριά να μην ξανάρθουν πάλι.

Κάνε στα χείλη του παιδιού που ή μάννα του θλιμμένο το άποκοιμίζει, να φανή χαμόγελο άνθισμένο.

Μαζί με το λαμπρόφωτο τόν ήλιο κάθε μέρα έρχου, χαρά: τὰ δώρα σου σκόρπαγε πέρα ως πέρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Η ΜΑΥΡΗ ΒΡΥΣΗ

“Ανοιξε ο γαυρός κι’ ή δούλα κι’ ανέβηκαν στα βουνά οι βλάχοι και οι βλαχοπούλες. Ήσαν τα γρέκια τους χαλασμένα από τον κακό χειμώνα. Σέ λίγες ώρες όμως, με τα μυρουδάτα έλατα και τις μαλακές φτέρες, τα ρημάδια γίνηκαν καινούργιες καλύβες.

Εβούξαν οι λαγκαδιές από τα κουνουνίσματα της σιάνης και τ’ αλυστίσματα των σκυλιών. Σιπάστηκε ο κότσυφας από το σφύριγμα του τσοπάνη και τρομαγμένη ή πέρδικα έσκισε με βουή τον αέρα. Πήρε ζωή το βουνό και στα γάργαρα νερά της βρύσης καθρεφτίστηκαν πάλι τα γαλανά και άθφα μάτια των προβάτων.

— “Α, μωρέ Νάσο, όλα τα ξεπατώνει εδώ στο βουνό ο χειμώνας, και ζούδια και κλαριά· και το στοιχειό της βρύσης δεν μπορεί να το ξεπατώση.

Είπε ο Μητρος στον μικρότερο αδερφό του το Νάσο, παλληκάρι 18 χρονών, ώμορφο

μικρότερο αδερφό, δεν το σκιάζουμαι το στοιχειό. Θα πάω να το σκοτώσω, να λευτερώσω τον τόπο.

Γέλασε ο Μητρος ειρωνικά, γέλασε και ή γρηά μάννα με την άγουρη παλληκαριά του Νάσου.

Τό σκιάχτηκαν καν και καν το στοιχειό. Τό σκιάχτηκε ο καπετάν Τρομάρας που μόνος του τάβαλε με 15 Τούρκους. Τό σκιάχτηκε και ο Θύμιος ο Κάτσικας που έπνιξε λύκο με τα χέρια του, και δεν θά το σκιάχτη ο Νάσος!!

— Δεν το σκιάζουμαι, είπε ο Νάσος και τινάχθηκε όρθος άπάνω, ίσιος σαν έλατος.

— Σάν δεν το σκιάζεσαι, του λέει ο Μητρος, πήγαινε τώρα νύχτα, να γεμίσης τη βαρέλα στη βρύση.

— Πάω, ειπ’ ο Νάσος.

Κοίταξε το κουμπούρι του αν έχη κούβλια, άρπαξε τη βαρέλα και τράβηξε κατά τη βρύση.

Εκεί που γέμιζε τη βαρέλα κι’ έρχεγε γύρω του ανήσυχα βλέμματα, δια-

της. Έσκότωσε τον αδερφό σου, το παιδί μου... Έφόρεσε την κάπα του και ήρθε στη βρύση να σέ σκιάξη και συ τον σκότωσες, σκύλεε!! Τήν κατάρα μου νάχης!

Ο Νάσος δεν είπε τίποτα. Επέταξε τη βαρέλα χάρω, ξαναγέμισε το κουμπούρι του και γύρισε πίσω στη βρύση. Επήγε στο μέρος που βρισκόταν το σκοτωμένο στοιχειό, άπλωσε το χέρι του στο σκοτάδι και τώπιασε. Από το πιάσιμο κατάλαβε την κάπα του αδελφού του. Εσήκωσε το κουμπούρι και τίνανε τα μυαλά του στον αέρα.

Τήν άλλη μέρα, οι βλάχοι φέρνανε άπάνω σέ ελάτινες κλάρες σκοτωμένα τα δυο άδέρφια κάτω στο χωριό, στο Δεχούνι, να τα θάψουνε στην έκκλησιά. Πίσω άκολουθοῦσεν ή μάννα. Μοιρολογοῦσε όλον το δρόμο τα παλληκάρια της και μάδαγε τα μαλλιά της κεφαλής της.

Από τότε το νερό της βρύσης έγεινε μελανωπό και άμα το βάλλης στο ποτήρι, φαίνεται μουντό, γιατί ήπιε το αίμα των δυο άδερφών.

Και για τοῦτο την λένε «Μαύρη Βρύση». Από τότε ξεράθηκαν όλα τα δένδρα και τα κλαριά γύρω-γύρω, γιατί φαρμακεύτηκε ή γή από το αίμα των δυο άδερφών.

Από τότε ό,τι κλαρικό και αν φυτέψουν γύρω στη βρύση, δεν πιάνει.

Από τότε τα πρόβατα, άξαφνα καμιά φορά, όταν πίνουν νερό, προγκάνε φοβισμένα κάτω στη λαγκαδιά.

Και από τότε, όταν φυσάη βοριάς, οι πέτρες γύρω στη Μαύρη Βρύση, μοιρολογάνε τα δυο άδέρφια, άπαράλλαχτα όπως τα μοιρολογοῦσε ή μάννα τους.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΟΜΑΤΑ ΤΟΥ Μ. ΣΙΟΥ

ΓΑΛΗΝΗ

Και το μελέμι έσώπ· σε κι’ ο υπάτης έχει σβύσει κι’ ή όστρια πιά έχει κουρασθή· στής άμμου την άγκάλη έγειρε ή θάλασσα γλ· κά, κι’ άτίραχο κρουστάλλι κάθε βαρκούλα στα νερά ζητάει να καθρεφτίση.

Κι’ οὔτε ένας γλάρος φαίνεται περνώντας να ταράξη με τα κατόστρα του φτερά το κύμα που έκοιμήθη... Μόνη στη δύση εκεί μακρυνά, θαρρείς κι’ έλησμονήθη κάποια βαρκούλα στο γιαλό σηκώνει άργά ν’ άράξη.

Του κάκου άπλώνει τη λευκή φτερούγα να φουσκώσει· στο ξεγερόμένο το πανί μήτε πνοή το χάδι!... Και λάμπει άργά, κουραστικά στο ναρκωμένο βράδυ, στο βράδυ που έχει νεκρωθή στη γαληνιά την τόση.

...Και λάμπει άργά, κουραστικά στο βράδυ, ως που να φτάση στην κοιμισμένη άμμουδιά κονιά, να της ξεπνίση για μία στιγμούλα τα νερά... κι’ ο μπάτης έχει σβύσει και το μελέμι βουβαθή κι’ ή όστρια πιά άποστασει...

ΙΩΑΝ. Ε. ΚΑΚΡΙΑΝΣ

ΑΘΗΝΑ· ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΟΤΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΙΑΣ

Αγαπητοί μου,

ΚΟΥΩ τον άνεμο που φυσομανά στενάζοντας, βογγώντας, μουγγολίζοντας, και συλλαγίμαι: Βαρύς χειμώνας φέτο!

Καλά το πληρώνουμε τώρα το εκείνο «μικρό χαλοκαιράκι». Τήν περασμένη έβδομάδα «έλαμ» έδω μια κατακλυσμαία βροχή. μια νεροποντή που δεν την ξαναείδα. Σέ μια ώρα μόνο, κατά το μεσημέρι, έπεσε το όγδοο της βοοχής που πέφτει στην Αθήνα σ’ ένα δλόκληρο χρόνο· και σέ λίγες ώρες, από τίς έντεκα το πρωί ως τάπόγεμα, γιατί τόσο βάσταξε αυτή ή θεομηρία, έπεσε το τέταρτο τή; όλης βροχής του χρόνου!

Όσοι δεν είσαστ’ έδω, μπορείτε να φανταστήτε απ’ αυτούς τούς αριθμούς, που είναι αριθμοί του Αστεροσκοπείου, τί κακό γινόταν. Πρώ να το χωρέσουν πιά τόσο νερό κεραμίδια, κούγγια, ύπό νομοι, τράφοι, αδλάκια, ρέματα, ποτάμια! Ήσχελίσαν όλα, έσπασαν, πλημμύρισαν, συνεπήραν, έπνιξαν, χάλασαν κόσμο. Θα είδατε στις έφημερίδες τα φρικτά άποτελέσματα αυτής τής... ψιχάλας: έρείπια, συντρίμια. πτώματα, πληγωμένοι, άστεγοι, καταστροφή σέ σπείρα, σ’ έπιπλα, σέ ύλικά, ζημιές από έκατομμύρια!

Ο ίδιος καιρός, ο ίδιος νοτιάς, έξακολούθησε μέρες. Μετά τίς βροχές, οι φοβεροί άνεμοι, οι θύελλες, οι τρικυμίες. Αναστατώθηκαν Σαρωνικοί, Αιγαία, Ιόνια, έλα. Και λίμνες άκόμα έξαπόστειλαν πελώρια κύματα στη στεριά. Τα πλοία πάθαιναν και μέσα στα λιμάνια. Άλλες ζημιές, άλλες άβυρρες, άλλες διακοπές των συγκοινωνιών, ποδίσματα, άποκλεισμοί, καθυστερήσεις. Γενικό άναστάτωμα!

Έχω μπροστά μου μία έφημερίδα, — τώρα δά μου την έφεραν, — και τη διαβάζω ένφ μουγγρίζει έξω ο άγριος νοτιάς... Πρωτοφανής, λέει, ή τρικυμία στις θάλασσές μας. Σημαντικές ζημιές έγειναν στα λιμάνια τής Χίου, τής Θεσσαλονίκης, τής Σύρας, κι’ άκόμα πιά σημαντικές στο λιμάνι των Περών... Άλλά και σ’ όλη την Εύρώπη τα ίδια. Νά ένα τηλεγράφημα από το Νάουεν, του ασύρματου. Δεκάξη πλοία, λέει, χάθηκαν στη Μάγχη από τη σφοδρότατη τρικυμία μιάς ήμέρας. Στη Σερίλα, διακόσια σπείτια γκρεμίστηκαν από πλημμύρα του Σαύου που εφογκώθηκαν τα νερά του από χειμαρρώδεις βροχές. Πάνω απ’ τίς Άλπεις, ός κάτω στη Σικελία, έξακολουθούν θύελλες και κατακλυσμοί.

Στο Παλέρμο ή θύελλα έκαμε θραύση,

πολλοί άνθρωποι πληγώθηκαν. Στη Γερμανία πάλι είχαν χιονοθύελλες που έκοψαν τίς ταχυδρομικές, τηλεγραφικές και τηλεφωνικές συγκοινωνίες (που νά μείνη σύρμα!) Κι’ άκόμα τρείς κεραίες του ασύρματου, έκατον πενήντα μέτρα καθεμιά, γκρεμίστηκαν από τη μηχανία του ανέμου. Ώστόσο το «ψυχρό κύμα» που έφριξε το πρώτο χιόνι στο Βερολίνο πρό μηνός, κατέδηκε σιγά-σιγά ως την Ιταλία, όπου το θερμόμετρο δείχνει μηδέν. Καλώς να το δεχθούμε και μεις!

Γιατί δεν υπάρχει άμφιβολία: το νοτιά αυτόν που δυο μήνες τώρα μάς σαπίζει με τίς βροχές και τίς υγρασίες του, θα τον διαδεχθή ο βοριάς. Και θάρχίσουν τα μεγάλα κρύα, οι παγωνιές, τα χιονόνερα και τα χιόνια. Θάναφτούν τα τζάνια, οι σόμπες, τα καλοριφέρ, θα φορεθούν τα κασκόλ και τα πιό χοντρά έπανωφόρια, θα κοκκινίσουν οι μύτες κι’ οι μυτίτσες, θα βγάλουν χιονίστρες δάχτυλα και δαχτυλάκια. Τί να γίνη! Μπορούμε να τάποφύγουμε αυτά; Μόνο τα χελιδόνια τάποφεύγουν, που μόλις περάσει το καλοκαίρι σ’ ένα μέρος, πετούν σ’ άλλο και το ξαναδρίσκουν. Και μερικοί γέροι πλούσιοι, που δεν έχουν άλλη δουλειά παρ’ά να κοιτάζουν την ύγεια τους και την καλοπέραση και, μέλις κρυώσει ο καιρός στην Εύρώπη, φεύγουν να ξεχειμωνιάσουν στην Αφρική, (όχι δά στους άνθρωποφάγους στο Κάιρο έννοω...)

Εμείς όμως δεν μπορούμε. Έδω είναι ή δουλειά μας, έδω είναι το σχολείο μας· θα μείνουμε. Μά χειμώνα, χειμώνα· μά καλοκαίρι, καλοκαίρι. Το μόνο που έχουμε, είναι να παρακαλούμε. να ευχόμαστε και να έλπίζουμε πώς ο βοριάς που έρχεται, δεν θα κάμη τίς μεγάλες τρέλλες αυτού του νοτιά...

Κι’ όμως, λένε, όσο κακός κι’ αν είναι ο βοριάς, πάντα είναι καλύτερος από το νοτιά. Είναι πιά υγιεινός. Γιατί είναι ξερός καιρός, δεν έχει την υγρασία εκείνη που φέρνει ο νοτιάς και χωρίς βροχή, την υγρασία που διατηρείται, που έπιμάνει, που σαπίζει. Έχει βέβαια κι’ ο βοριάς τα νερά του, μά στεγνώνουν άμέτως Κι’ ή λάσπη άκόμα, στους δρόμους, είναι σκληρή. Ένφ ο Θεός το έβρει τί τραβούμε οι Αθηναίοι απ’ τίς λάσπες του νοτιά!... Έπειτα κάνει κρύο. Τυλίγεται κανείς και τρέχει, χωρίς φόβο να παρασταθή, να ιδρώση, να τον φυσήξη έπειτα και να κρυολογήση. Ένφ μ’ αυτόν τον καιρό, άρπάζει κανείς το κρυολόγημα εύκολότατα. Όταν δεν βρέχη, ο ήλιος καίει. Βγάξεις το έπανωφόρι σου. Σέ λίγο έλα σύννεφο σκεπάσει τον ήλιο, έν’ άε άκι σηκώνεται και, καθώς είναι ζεστός, αίσθάνεσαι

άνατριχίλα. Έκρύωσες, πάει! Γι’ αυτό, με τοῦτον τον καιρό, όλοι είναι άρρωστοι, συναχωμένοι το λιγότερο. Έπίσης όσοι πάσχουν από χρόνια, — ρευματικοί, αρθρικοί, στηθικοί, — με το νοτιά υποφέρουν, με το βοριά συνέρχονται. Μπορούμε να ποῦμε, πώς ο νοτιάς είναι ύπουλος, κρυφοπαγκανιάρης· ο βοριάς όμως, κι’ όταν άκόμη με τη δριμύτητά του γίνεται έχθρος, είναι ειλικρινής. Σοῦ λέει: φυλάξου, θά σέ πλώσω! Κι’ φυλάγεται. Ο νοτιάς όμως σέ ξεγελά μ’ έναν ήλιο που καίει. Τόν άψηράς. Και σοῦ τη φέρνει. Μοιάζει με κάποιους «φίλους» που γι’ αυτούς λένε οι Ισπανοί: «Θέ μου, φύλαγέ με από τούς φίλους μου, γιατί απ’ τούς έχθρους μου ξέρω έγώ να φυλαχθώ...» Ο έχθρος που σοῦ κάνει το φίλο, τόν καλό, — ο χειρότερος...

Αυτά συλλογίστηκα, καθώς άκουγα τον άνεμο που φυσομανοῦσε και καθώς διάβάζα στην έφημερίδα για την παγκόσμια αυτή χειμωνιάτικη άναστάτωση. Κι’ είπα να σάς τα γράψω... Άλλά τώρα μου έρχεται ή άμφιβολία: Σας ένδιαφέρουν έσας αυτά; Δίνετε σείς πεντάρι για τούς καιρούς; Σας φοβίζει ή ζέστη, σάς τρομάζει το κρύο; Και δεν βρέχει, δέ φυσά, δέ χιονίζει όσο θέλει; Έλεύθερα, κύριε Νοτιά! έλεύθερα, κύριε Βοριά! — Το ξέρω, είστε παιδιά, είστε νέοι. Το αίμα σας βράζει. Έχετε μέσα σας τη φωτιά μά και τη δροσιά. Αυτά τάπέξω τάψηφάτε...

Κι’ όμως, έγώ θα σάς τάγραφα κι’ αν άκόμα μου έρχόταν αυτή ή σκέψη απ’ την άρχή. Οὔτε είναι άνάγκη να σάς πώ το γιατί: το μαντεύετε. Κι’ έλπίζω πώς θα βγάλετε μόνοι σας όλα τα συμπεράσματα, τα χρήσιμα και τα πρακτικά, που βγαίνουν απ’ αυτή τη μετεωρολογία...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Οι άνθρωποι έγειναν, άλλοι για να κάθονται, άλλοι για να τρέχουν κι’ άλλοι για να βάσουν τρομποποδιά σ’ έναίρους που τρέχουν.

Η δημιουργία καλλιτεχνικού έργου με σερεήσεις και διάφορα βασανια τής ζωής, μοιάζει με τώραιο μανεβέλι λουλούδι ένός άγκαθίου.

Πολλοί ήλίθιοι, προσηλωμένοι όλοι σ’ ένα πράγμα, — σ’ ένα έργο π: χ: που παίζεται στο θέατρο, — ίσοδυναμούν μ’ ένα μεγαλοφυή· δέν παύουν όμως να είναι ένας-ένας ήλίθιοι.

Τίς μεγαλύτερες άνοησίες γράφει ο άνθρωπος όταν δοκιμάζει την πένη του να ιδή αν γράφη.

Α. Γ. Κ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1) ΚΑΤΙΝΑ Γ. ΣΑΡΡΗ (Φαίηκη Αύρα) εν Παλαιφ Φαλήρω. Β' Βραβείον Έκλογών εις το Δημό-
νισμα του 1922. — 2) ΣΜΑΡΑΓΔΑ Χ. ΣΥΒΑΛΤΗ (Αιμίλια Χώβ) εν Ν. Καρλοβασίω Σάμου. Γ'
Βραβείον Έκλογών εις το Δημόνισμα του 1922 — 3) ΙΣΟΡΑΙΑ Δ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Αρ-
γεύα Σελήνη) εν Αθήναις. Α' Βραβείον 219ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 4) ΚΩΝΣΤ. Σ. ΜΠΑΛΛΗΣ
(Ζιγκομάς) εν Πειραιεί. Α' Βραβείον 209ου Διαγωνισμού Λύσεων.

σαν άγγελος, γρήγορο και περήφανο σαν άτι και άτρόμητο σαν λεοντάρι. Μιλούσαν τα δυο άδέρφια βράδυ-βράδυ, καθισμένα στην καινούργια καλύβα κοντά στη φωτιά, γιατί το βουνό ήταν άκόμα κρύο. Δίπλα ή μάννα τους έγενθε στο φώς τής φωτιάς. Ο γέρο-Μοῦργος, παλιός άγωνιστής στους κλέφτες και στους λύκους, καθισμένος με το κεφάλι άκουμπισμένο στα μπροστινά του πόδια, με τα μάτια που γυάλιζαν στο φώς τής φωτιάς, παρακολουθούσε όλους τούς κρότους που γίνονταν έξω και σήκωνε πότε το ένα και πότε το άλλο αυτί και πότε και τα δύο. Δεν έφευγε φύλλο, χωρίς αυτός να το άκούση. Δίπλα στην καλύβα ήταν το μαντήρι που ξενυχτούσαν τα πρόβατα, γιατί ήταν κρύες άκόμα οι νύχτες και δεν τάβγαναν οι βοσκόι, να τα νυχτο-βασκήσουν. Έκοιμήσαν και αυτά ήσυχα και μονιασμένα, σαν πρόβατα που λένε και μόνον όταν κανένα έξυότανε, άκούγονταν να χτυπά ρυθμικά το κουνούδι του.

— Τί να σοῦ πώ, όρε Μητρο, είπε το

κρίνει στην άστροφεγγιά να κυλάη τον κατήφορο, από πάνω από τη βρύση, ένα μαύρο στοργγυλό πράγμα.

Ο Νάσος δεν φοβάται να φύγη. Τραβάει το κουμπούρι του, σημαδεύει και πυροβολεί. Το μαύρο πράγμα κύλησε λιγάκι άκόμη και στάθηκε σ’ ένα ίσιωματάκι.

Ο Νάσος χαρούμενος ότι σκότωσε το στοιχειό, άρπαξε τη βαρέλα και γοργός τράβηξε κατά την καλύβα.

Πριν μπή άκόμη μέσα φώναξε:

— Μητρο, αϊ Μητρο... Μάνναααα...

Τό σκότωσα το στοιχειό!

— Τί έκαμες, βρε σκύλε; Έσκότωσες τον αδερφό σου;!

Ακούστηκε από μέσα από την καλύβα άγρια ή φωνή τής μάννας.

— Τ’ είπες, μάννα; Τί λές; Ποῦ είναι ο Μητρος;

Ερώτησ’ ο Νάσος μπαίνοντας στην καλύβα.

— Αχ, σκύλε, τί έκαμες, τί έκαμες;!! έφώναξε ή μάννα και ξεσχίσε τα μάγουλά

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο για την «Διάπλασι» από τον κ. Γρ. Ξενόπουλο.]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
Α'.

«Η μητέρα και το παιδί

—Με τὰ ζήτα, κύριε διευθυντά! Όχι Τζάκ, αλλά Τζάκ, αγγλικά, γιατί δ νουνδς τοῦ παιδιοῦ ἦταν Ἀγγλος... Ὁ λόρδος Πήμποκ, ἀρχιστράτηγος στὸ στρατὸ τῶν Ἰνδιῶν... μήπως τὸν ξέρετε; Ἀ, πολὺ καθὼς-πρέπει ἀνθρώπος, αἰδουσιμότατε, ἀριστοκράτης ἀληθινὸς καὶ χορευτὴς πρῶτης... Πέθανε ὅμως δ δῆσυχος, καὶ μὲ φρικτὸ θάνατο, στὴ Σιγκαπὸρη, σ' ἓνα κυνήγι τίγρεων, ποὺ διοργάνωσε, γιὰ νὰ τὸν τιμήσῃ, κάποιος ἐκεῖ μαχα-ραγιάς... Ἀχ, νὰ ἴδῃτε πῶς τὸν ἔλεγαν αὐτὸν τὸ μαχαραγιά!.. Σταθῆτε... στὸ στόμα μου τῶχω τὸνομά του... Ρανά;.. Ραμά;.. κάτι τέτοιο...

—Συγγνώμη, κυρία, τὴν διέκοψε δ ρασοφόρος λυκιδάρχης, ἀθε-λα χαμογελώντας μὲ τὴν ἀκατά-σχετη αὐτὴ φλυαρία ποὺ μεταπη-δοῦσε διαρκῶς ἀπὸ μιὰ ἰδέα σὲ ἄλλη... Κι' ὅστερ' ἀπὸ τὸ Τζάκ, τί θὰ γράψουμε;

Μὲ τὸν ἀγκῶνα στηριγμένο στὸ τραπέζι, ὅπου προτύτερα ἔγραφε καὶ μὲ τὸ κεφάλι λιγάνι γυρτό, δ καλὸς παπὰς λοξοκοίταζε ἐρευνη-τικὰ τὴ νέα κυρία ποὺ καθόταν μπροστά του, ἔχοντας δίπλα της, ὄρθιο, τὸν Τζάκ (μὲ τὰ ζήτα).

Ἦταν μιὰ κυρία πολὺ κομψή, ντυμένη κατὰ τὴν τελευταία χει-μωνιάτικη μόδα, — Δεκέμβρης τοῦ 1858, — κι' ἀπὸ τίς παχειές γούνες της, τὸ μαῦρο μεταξωτὸ φουστάνι της, τὸ μορφο καπελλάκι της, τὸ σύνολό της, φαινόταν ἀμέσως ἡ πλοῦσια ποὺ κατοικοῦσε σὲ μέγαρο κι' εἶχε ἀμάξι δικό της. Δὲν φαινόταν ὅμως, ἀπὸ τὴ φυσιογνωμία της, καὶ γυ-ναῖκα μὲ πολὺ μυαλό, οὔτε καὶ μὲ δυνατὴ θέληση. Ἡ ἐμιλία της μάλιστα μὲ τίς ἀλλεπάλληλες παρενθέσεις, θύ-μιζε τὰ γαπωνέζικα ἐκεῖνα πανεράκια, ποὺ τὸ ἓνα μπαίνει μέσα στ' ἄλλο καὶ τὸ τελευταῖο εἶναι πάντα ἀδειανό.

Τὸ παιδί της ἦταν ἓνα ξανθὸ ἀγο-ράκι ἐφτά-ὀχτῶ χρονῶν, ἀψηλὸ γιὰ τὴν ἡλικία του, ἀδύνατο καὶ, καθὼς ταίριαζε στὸ ἀγγλικὸ τοῦ ὄνομα, ντυ-μένο σὰν Ἑγγλεζάκι: κάλτσες κοντές, τόκα μ' ἀσημένιο κόμμαρο, βελουδένιο φόρεμα σὰ φουστάνάκι καὶ σάλι μετα-ξωτό.

Ἡ στολὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἦταν τῆς ἡλικίας του, δὲν συμβιβαζόταν ὅμως μὲ τὸ ἀνάστημά του. Γι' αὐτὸ ἴσως τὸ παιδί φαινόταν σὰ στενωχωρμένο, φο-

δισμένο, ἀδέξιο καὶ, μὲ τὰ μάτια κα-τεβασμένα, ἔριχνε κάθε τόσο μιὰν ἀπελπισμένη ματιὰ στὶς γυμνές του γάμπες, λὲς καὶ καταρίονταν ἀπὸ μέσα του καὶ τὸ λόρδο Πήμποκ κι' ὅλους τοὺς στρατοὺς τῶν Ἰνδιῶν, ποὺ ἐξαι-τίας τοὺς γύριζε τώρα ἔτσι μασκαρε-μένο.

Στὸ πρόσωπο ἐμοιαζε πολὺ τῆς μη-τέρας του' μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πῶς εἶχε κάτι τὸ λεπτότερο, τὸ εὐγενικό-τερο, τὸ σοβαρότερο, τὸ σκεπτικότερο, τὸ ἐξυπνότερο. Τὴν ὥρα ἐκείνη, ἀκουμ-πισμένο ἀπάνω στὴ μητέρα του, μὲ τὸνα χέρι χωμένο στὸ μανσὸ της, ἄκουγε τὴν ἐμιλία μ' ἓνα βουβὸ θαυ-μασμὸ καὶ κοίταζε τὸν λυκιδάρχη καὶ

«Με τὰ ζήτα... Τζάκ!»
(Σελ. 6, στ. α'.)

καὶ τὸν κοίταζε σὰ νὰ τοῦλεγε: «Τί μοῦ ὑποσχέθηκες;» Κι' εὐθύ: τὸ παιδί κατὰπνιγε κι' αὐτὸ τὸ συγκαταλημένο κλάμα, φαινόταν ὅμως ἀπάνω του μιὰ λύπη βαθειά, ἡ ἐδυνήρ ἑκείνη ἐντύπω-ση τῆς ἐξορίας καὶ τῆς ἐγκατάλειψης ποὺ προξενεῖ τὸ πρῶτο σχολεῖο στὰ παιδιὰ, ὅταν μάλιστα παραμεγάλωσαν στὸ σπίτι.

Ὁ παπὰς τὰ δέλεπε καὶ τὰ καταλά-βαινε αὐτὰ ὅλα. Ἐξυπνὸς ἀνθρώπος, εἰκοσιπέντε τώρα χρόνια διευθυντὴς τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ἐκεῖνου Λυκείου τῶν Ἱησουϊτῶν, εἶχε μεγάλη πείρα τοῦ κόσμου κι' ἀμέσως μὲ πόρνευσε νὰ κρίνῃ πῶς ἡ κυρία ἐκείνη, μ' ἔλγαν τὴν πλοῦσια καὶ κομψὴ τουαλέττα της, δὲν ἦταν ἄλλη-

θινὰ ἀπὸ τὴν παρισινὴ ἀριστοκρατία — Ἀ, νὰ! τοῦ εἶπε κοκκινίζοντας, μόλις τὴ ρώτησε τί ὄνομα ἔπρεπε νὰ γράψῃ μετὰ τὸ Τζάκ. ἔχετε δικίο, συγ-γνώμη... δὲν σὰς εἶπα ἀκόμα... ποῦ ἔχω τὸ νοῦ μου; Ὅριστε.

Καὶ βγάζοντας ἓνα μικρὸ, κομψό, ἀρωματισμένο ἐπισκεπτήριο, τῶδωσε τοῦ παπὰ, ποὺ διδάσκει τὸνομα:

Ἰδὼ ντὲ Μπαρρανδὺ.
Χαμογέλασε. Πῶς τὸς καταλάβαι-ζε θὰ δέλεπε καὶ ἓνα ὄνομα ποὺ δὲν θὰ τοῦλεγε τίποτα. Γιατί «Μπαρρανδὺ» στὴ Γαλλία εἶναι πολλοί. Δὲν ἀνῆκουν ὅμως στὴν ἴδια κοινωνικὴ τάξη ὅλοι...

Ἡ κυρία, φλυτρώοντας προτύτερα, τοῦ εἶχε πῇ πῶς ἦταν χήρα μ' ἓνα μόνο παιδί. Κι' ὁ λυκιδάρχης τώρα τὴ ρώτησε:

—Σὰς παρακαλῶ... ἦταν ἀπὸ τὴ μεγάλη οἰκογένεια τῶν Μπα-ρρανδὺ δ μακαρίτης δ σύζυγός σας;

—Βεβαίως, τοῦ ἀποκρίθηκε κοκκινίζοντας πὸ πολὺ. Εἶχε συγ-γένεια, μακρινὴ νὰί, ἀλλὰ συγγέ-νεια πάντα, καὶ μὲ τὸν στρατηγὸ ντὲ Μπαρρανδὺ καὶ μὲ...

—Καὶ τί ἐργασία ἔκανε; τὴν ἔκοψε πάλι δ διευθυντής.

—Μεγαλέμπορος, αἰδουσιμότατε. Δὲν ἤθελε κι' ἄλλο γιὰ νὰ ποτα-σίση. Δυστόταν τὸ παιδί, ποὺ φαι-νόταν τόσο αἰσθαντικό, μὰ δ κανο-νισμὸς τοῦ Λυκείου ἦταν αὐστη-ρὸς: δὲν δεχόταν ἐσωτερικοὺς πα-ρὰ μόνο παιδιὰ τῆς ἀνώτερης ἀρι-στοκρατίας.

—Μοῦ κακοφαίνεται πάρα πολὺ, κυρία μου, εἶπε σὰ λίγο, ἀλλὰ ἔχασα νὰ σὰς πῶ κάτι τί... Γιὰ τὴν ὥρα, δὲν ὑπάρχει θέση στὸ Λύκειό μας. Ἀργό-τερα, ἂν ἀδειάσῃ καμμιὰ... ἴσως...

Ἡ Ἰσα Μπαρρανδὺ κατάλαβε ἀμέσως. Ἐκεῖνο δὰ ποὺ φοβόταν: Τὸνομα μὲ τὸ ψεύτικο «ντὲ» μπροστά, δὲν γέλοσε τὸν διευθυντή. Δὲν ἤθελε νὰ δεχθῇ τὸν Τζάκ, γιατί δ πατέρας του δὲν ἦταν κόντες.

—Μὰ... ψιθύρισε κατασυγχυσμένη, γιατί αὐτὸ δὲν μοῦ τὸ λέγατε ἀπὸ τὴν ἀρχή;

—Δὲν τὸ θυμήθηκα, κυρία μου, σὰς ζητῶ συγγνώμη.

Ἦταν περιττὸ νὰ ἐπιμείνῃ, τὸ ἤξερε. Ἐπέμεινε ὅμως:

—Σὰς παρακαλῶ πολὺ... κάμετε μιὰ ἐξαίρεση ἐπιτέλους... Κι' αὐτὸ τὸ καίμενο τὸ παιδί, ἔτσι καλομαθη-μένο ποὺ τῶχω, ποῦ ἄλλοῦ νὰ τὸ βάλλω, νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ; Δὲν ξέρω ἄλλο σχο-λεῖο σὰν τὸ δικό σας... Εἶναι τὸ μόνο... Σὰς παρακαλῶ πολὺ!..

Τοῦ κάκου. Ὅσο ἐπέμεινε ἡ μητέρα, τόσο κι' ὁ λυκιδάρχης:

—Ἀδύνατο! Λυποῦμαι!

Ἐπιτέλους ἀναγκάστηκε νὰ πάρῃ τὸν Τζάκ καὶ νὰ φύγῃ μὲ θυμὸ, μουρ-μουρίζοντας:

—Ὁχ καὶ σεις! Μὲ τίς ἀριστοκρά-τιες σας!..

Καὶ στὸν Τζάκ, ποὺ τὴν ἀκολου-θοῦσε σαστισμένος:

—Πάμε!.. Δὲν μὰς θέλουν ἐδῶ!.. Μὰς διώχνουν!

Ὁ, δὲν τοῦ κακοφαινόταν καθόλου τοῦ μικροῦ ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ τοῦ κλεισί-ματός του στὸ οἰκοτροφεῖο καὶ τοῦ χω-ρισμοῦ τοῦ ἀπὸ τὴ μαμμὰ!.. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφευγαν, ἄκουσε πίσω του μιὰ φωνή, μιὰ γλυκεῖα φωνὴ γεμάτη οἶκτο, νὰ ψιθυρίζῃ:

—Τὸ κακόμοιρο!

Τὸν λυπόταν; Μὰ γιατί; Αὐτὸς δὲν αἰσθανόταν καθόλου τὸν ἑαυτὸ του ἀξιολύπητο.

Καὶ πολλὰς φορὲς, ἀπὸ τότε, τὸ ξα-ναθυμήθηκε.

Μέσα στὰμάξι ποὺ τοὺς γύριζε στὸ σπίτι, ἡ μητέρα φαινόταν τόσο θλιμ-μένη, τόσο σκεπτικὴ, ὥστε δ Τζάκ δὲν τολμοῦσε νὰ τῆς πῇ πόσο ἦταν εὐχαριστημένος γι' αὐτὸ ποὺ ἔγινε.

Ἀξαφὰ τὴν ἄκουσε νὰ φωνάζῃ:

—Θέ μου, Θε μου! τί κακὸ ἔκαμα γιὰ νὰ μὲν τόσο δυστυχισμένη;

Καὶ πρὶν τῆς πῇ λέξῃ δ μικρός, — γιατί μήπως ἤξερε κι' αὐτὸς καλύτερα ἀπὸ κείνη τί κακὸ εἶχε κάνει; — τοῦ πιασε τὸ χέρι καὶ τοῦ τὸ φίλησε στορ-γικά, λέγοντας:

—Ἀχ, κακὸ παιδί! Νάξερεις πόσα ὑπέφερα γιὰ σένα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννηθήκες!

Ὁ Τζάκ ἐχλώμιασε.

—Ἦμουν κακὸ παιδί ἐγώ; ψιθύρισε. Σ' ἔκανα νὰ ὑποφέρῃς;..

Κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ὅσα δάκρυα εἶχε κρατήσῃ προτύτερα στὸ Λύκειο, τάχυνε τώρα μέσα στὰμάξι ποὺ τὸν γύριζε στὸ σπίτι ἐλεύθερο.

Ἡ μητέρα τοῦ φοβήθηκε καὶ τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της:

—Ὅχι, ὄχι, ἔτσι σοῦ τόπα... Ἐλα, μὴν κάνῃς σὰ μωρό!.. Μπά, τί εὐαι-σθησία ποὺ τὴν ἔχει τὸ παιδάκι μου!.. Σώπα μου σύ, χρυσό μου! μὴν κλαίς! Δὲν μοῦκανες ποτὲ κανένα κακὸ ἐσύ, ὄχι!.. Σώπα!

Στὴ μητρικὴ ἀγκαλιά, τὸ παιδί ἔπαψε σιγὰ σιγὰ τὰ κλάματα. Μὰ γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ καλύτερα, ἡ μη-τέρα του, βλέποντας πῶς περνοῦσαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ «Ἰσπανικό», — ἓνα ζαχαροπλαστεῖο τῆς μόδας, — φώναξε τοῦ ἀμαξά νὰ σταματήσῃ.

—Ἐλα, μὴν κλαίς καὶ θὰ φάμε μαρέγγες...

Κατέβηκαν, μπῆκαν.

Τὸ ζαχαροπλαστεῖο ἦταν γεμάτο κόσμο κομψό. Ἡ κυρία Μπαρρανδὺ κι' ὁ μικρὸς τῆς παρατηρήθηκαν πολὺ. Αὐ-τὸ εὐχαρίστησε τὴ ματαιόδοξο γυναῖκα ποὺ τὰ ἔχασε ὅλα ἀμέσως καὶ μὲ

πολλὴν ὄρεξη ἄρχισε νὰ τρώῃ μαρέγ-γες καὶ νουγκάτα, πίνοντας μαζί κι' ἀπὸ λίγο ἰσπανικὸ κρασί. Κι' ὁ Τζάκ κοντά της ἔκανε τὸ ἴδιο, μὰ ὄχι μὲ τὴν ἴδια ὄρεξη. Ἡ καρδούλα τοῦ παιδιοῦ ἦταν βαρεῖα ἀπὸ τὴ μεγάλη λύπη ποὺ εἶχε αἰσθανθῇ πρὸ ὀλίγου...

Ὅταν βγήκαν ἀπὸ καί, δ καιρὸς ἦταν τόσο ὥρατος, ἂν καὶ ψυχρὸς, καὶ τάνθοπωλεῖα σκορποῦσαν τόσο γλυκεῖα μυρωδιὰ ἀπὸ μενεξέδες, ὥστε ἡ Ἰσα θέλησε νὰ γυρίσῃ πρὸς τὴν ἐμιλία τὰμάξι. Ἀρχισε νὰ περπατῇ ζωντὰ, κρατώντας τὸν Τζάκ ἀπὸ τὸ χέρι. Αὐ-τὸς δ περιπάτος καὶ τὸ θέαμα τῶν μα-γαζιῶν ποὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ φωτίζον-ται, συμπλήρωσαν τὴν εὐδιαθεσίαν της.

Ἀξαφὰ ὅμως, μπροστὰ σὲ κάποια βιτρίνα πρὸ φανταχτερῆ ἀπὸ τίς ἄλλες, θυλήθηκε πῶς γι' ἀπόψε ἦταν καλὲ σμένῃ σ' ἓνα χορὸ μασκέ.

—Ἀχ, Θε μου! φώναξε. Τὸ εἶχα ξεχάσει!.. Β' ἔπεις, παιδί μου Τζάκ, τί ξεχασμένη μητέρα ποὺ εἶσαι. Γρή-γορα! γρήγορα!

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α'.

Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σὰς διηγηθῶ, ἔγινε τὸν παλιὸ καιρὸ σὲ μιὰ μικρὴ πόλη. Ἀ, τί ἀστεία ἱστορία καὶ τί γέλια ποὺ θὰ κάμετε, παιδιὰ μου! Πρέπει ὅμως, σὰς τὸ λέω ἀπὸ τώρα, νὰ ἔχετε ὑπομονή. Δὲν μπορῶ νὰ σὰς τὰ πῶ ὅλα σὲ μιὰ μέρα. Ἡ ἱστορία μου θὰ βαστάξῃ... ἓνα ὁλόκερο χρόνο! Καὶ πάλι, μὴν περι-μένετε νὰ σὰς τὰ λέω ὅλα ἐγώ. Νὰ κοιτάξετε καὶ τίς ὥραιες ζωγραφιὲς ποὺ θὰ σὰς βάζω. Αὐτὲς θὰ σὰς λένε τὰ περισσότερα.

Λοιπὸν, σὴν μικρὴ ἐκείνη πόλη, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ἦταν καὶ τὸ Θηριοτρο-

φεῖο τοῦ Καμιτοῖκη. Εἶχε κάμποσες ἀρκούδες καὶ, ἀνάμεσα σ' αὐτὲς, ἦταν καὶ μιὰ μαύρη ποὺ τὴν ἔλεγαν Ἀράπα.

Ἀξαφὰ μιὰ μέρα, σὲ καλὰ καθούμενα, διαδόθηκε σὴν πόλιν πῶς ἡ Ἀράπα, ἡ μαύρη ἀρκούδα τοῦ Καμιτοῖκη, τῶσσε ἀπὸ τὸ Θηριοτροφεῖο καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ πῆγε. Πῆρε τὰ βουνά, ἡ κρύφτηκε κάπου σὴν πόλιν;

«—Ἀλήθεια; εἰν' ἀλήθεια;» ρωτοῦσαν μὲ αγωνία οἱ ἀνθρώποι. «Ἀλή-θεια!» ἀπαντοῦσαν μὲ τὸ ὅμοιο ὅσοι τῶς ἔβλεπαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Καμιτοῖκη. «—Ὁχ, δυστυχία μας! Ἀμὴ τώρα;..»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΙΜΑΤΑΙ Ἀργαφός δρ. 80. — (καὶ ταχυδρ. 82 διὰ τὸ Ἑσπ. καὶ 93,50 διὰ τὸ Ἐξπ.)
Ραμμένος δρ. 85. — (καὶ ταχυδρ. 91,50 διὰ τὸ Ἑσπ. καὶ 98,50 διὰ τὸ Ἐξπ.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΑΡΑ ΣΕ ΣΑΣ

[Αριθ. Έγκρ. 80]

Γύρο μου ήχουν οι άνθρωποι
[Λυγμοί,

τά μοιρολόγια, οι βόγγοι.
Κι' οι απόκριφοι αναστενάζοι.
Κατακυλώντας δίπλα μου, μουγ-
[γρίζουν τα ποτάμια.
Κι' όλο με δάκρυα οι άσπροι τους
[άφροί.

Στίχους που κλαίν και θρήνους
Στίς όχθες ψιθυρίζουν τα καίρια.

Άλλοι σε σάς, δυστυχισμένοι...
Χαρά σε σάς, ό τρισυτυχισμένοι!

Ήχουν απόμακρα τρελλά τρα-
[γούδια.

Σάν κρύσταλλο τα γέλια,
Κι' από μακριά μοχοβολούν λου-
[λούδια.

Χαρά σε σάς.

Σε κάποιον τόπο ήλιολουσμένο
Που άνθουνε τ' άλκα λουλούδια,
Που σαν βροχής σταλαγματιές
Μέσ' στα κλαδιά τρεμολαμπίζουν
[τά διαμάντια,
Που γέλια ήχουνε και τραγούδια,
Φτάνουν των δακρύων τα ποτάμια
Τά μοιρολόγια κι' οι λυγμοί.

Σε κάποιον τόπο ήλιολουσμένο,
Που στα φτερά των πεταλούδων
Άντιφρονίζουν οι άχτίδες,
Και παίζουν οι ψυχές, κοιμιμένες
[στά χορτάρια,
Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

πακτή, έτρεξε κι' άνοιξε την πόρτα.

Δύο τρεις άγριοποι, με τα πε-
λώρια γιαταγάνια στά κατακόκκι-
να σελάκια, φάνηκε στο κα-
τώφλι.

—Καλώς όρισατε! καλώς όρι-
σατε! κοπιάστε, καί' ήστε! Καί
γελαστή, λαφριά σάν κοριτσάκι
δεκαπέντε χρονών μόλι τα έξη-
ντα της χρόνια, κουβάλησε τα μιν-
τέρια και τα χόμια και τάστρω-
σε κατάμαζα, όπου αραδιάστηκαν
άμέσως οι Τούχοι σταυροπόδι.

Έπειτα χάθηκε στην αούλη.

Σε λίγο έμπαινε κρυφά στο μα-
γειρείο με μία ψόφια όρνιθα στα
χέρια. Άλγες όρες ήταν που της
είχε ψοφήσει. Την έβαλε στη
χύτρα, έβριζε και ρύζι και σε λί-
γη ώρα παρουσιάσε ένα πιάφι
πρώτης. Ήταν καλή μαγειρίσα
ή κυρά - Μαρουλάκι κι' οι Τούχοι
και π' όναι καλοφαγάδες, έγλυφαν
και τα δάχτυλά του. Έπειτα ση-
κώθηκαν να φύγουν.

—Που θα πάτε, παιδιά μου,
τέτοια ώρα! τους λέει. «Δέν
καθόστε να κοιμηθήτε εδώ
κι' εύριο προτί-πρωτί φεύγετε».

«Ετσι κι' έγινε. Και τα έη-
μερώματα, μόλις λάλησαν τα κο-
κόρια της γειτονιάς, ή κυρά - Μα-
ρουλάκι είχε κι' άλλες έτοιμο τόν
καφέ. Τόν ρούφηξαν εκείνοι και
βγήκαν σ' ήν πόρτα.

Τους ξέβγαλε ή κυρά - Μαρου-
λάκι:

—Στό καλό, παιδιά μου, στό
καλό! «Ο Θεός μαζί σας! «Ο, τι
επιθυμεί ή καρδούλα σας! «Ο
Θεός να σάς τα φέρη δεξιά!»

Γύρισε πίσω ό ένας Τούρκος.
Τήν κίτταξε λίγη ώρα με τό ά-
γοισπό του βλέμμα στά μάτια,
κι' ύστερα:

—«Ε! σταυρομάνια! της κά-
νει. «Ο, τι λέει τάχειλι σου, να
τόχωμε! Κι' ό, τι λέει ή καρδιά
σου, να τόχης...»

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

Με τις δροσοσταλίδες.

λιος παντού ρίχνει τις άκτίες
του, κι' αυτά γέρουν λιγοθυμι-
σμένα.

«Ό! α τα λουλούδια θαρρείς και
στενάζουν παραπονιμένα: «Νερό!»
Παρακαί' ένι μικρό γαρυφαλάκι
έχει άκουμπήσει πιά στό χώμα τό
κόκκινο κεφαλάκι του... «Τε-
λειώνω...» λές και κράζει στ'
άλλα λουλούδια. «Ένα πουλάκι
που ήταν παρπέρα, θάκουσε τό
στενύγμα του λουλουδιού και το-
ρυγούδησε κλαφτά: «Καίμένο γαρυ-
φαλάκι, τί άδικο που χάνεσαι!...»
Βράδυ. «Ο κηπουρός με τό πο-
τιστήρι στό χέρι, ποτίζει όλα
ένεινα τα λουλούδια που σιγά-
σιγά συνέρχονται με τό γαρυφαλά-
κι δέν ξανάρχεται πιά στη ζωή!
Αισθάνεται τό νερό που του ρί-
χνουν και αναστενάζει: «Άντίο,
γλυκειά ζωή!»

Πικρή Σκλαβιά

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟΤΕ...

Και ό Λόλης με σοβαρότητα:
— «Ό μπαμπάς μάζ έχει ή να
μή μιλάμε στό τραπέζι» τό ξέρετε...

Ανώνυμος

Μιά μέρα, ή μαμιά έλαβε
γ. άμμα από τόν μπαμπά που λεί-
πει. Στο φάκελλο ήταν γραμμένη
ή λέξη «επείγον».

Κι' ό Τότης ρωτά:

—Μή που έπήγε ό μπαμπάς,
μαμιά;

(Γεγονός) Αίμίλιος Έαρινός

—Τί κάνει, Γεώργιο, ό παππούς
σου;

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

—Λέει παραμύθια.

224ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΛΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

«Ο νέος 224ος Διαγωνισμός Λύ-
σεων άρχίζει από σήμερα και θα
περιλάβη τās λύσεις των Πνευ-
ματικών Άσκήσεων που θα δη-
μοσιευθούν εις τα φυλλάδια της
Α' Τριμηνίας, ήτοι Δεκεμβρίου,
«Ιαννουαρίου και Φεβρουαρίου».

Οι όροι του Διαγωνισμού των
Λύσεων εκτίθενται εις τό Ε' Κε-
φάλαιον του «Όδηγού του Συν-
δρομητού που άρχίζει να δημο-
σιεύεται από σήμερα. Οι παλαιοί
τους γνωρίζουν» οι νέοι δά τους
διαβάζουν εις τό προσεχή φύλλα
3ον και 4ον. Προς τό παρόν, γιά
νάρχισουν, πρέπει να ξέρουν μό-
νον ότι αί Λύσεις δέν γράφονται
σε χαρτί όποιοδήποτε, αλλά σε
Ιδιαίτερο που όνομάζεται Χάρτης
των Λύσεων ή Λυσόχαρτο, και
πωλείται στό Γραφείο μου σε φα-
κέλλους. Κάθε φάκελλος έχει 13
φύλλα, δηλαδή όσα άρκούν διά
τάς λύσεις μιας Τριμηνίας, και
τιμάται δρ. 2,50. (και ταχυδρο-
μικά του Έσωτερικού λεπτά 10
και του Έξωτερικού λεπτά 50).

«Όσοι τό πρώτο που έχει να κάμη
όποιος θέλει να λάβη μέρος σ' αύ-
τόν τόν Διαγωνισμό, είναι να προ-
μηθευθή ένα τουλάχιστο φάκελλο.

Σε κάθε φύλλο Λυσόχαρτου
πρέπει να νωφη τās λύσεις των
Άσκήσεων ενός μόνου φυλλαδίου
(όσες βοή), και να μου τās στέλ-
νη εντός της ποσθεσμίας που
γράφεται κάθε φορά επάνω από
τάς Άσκήσεις. Π: χ: αί λύσεις
των Άσκήσεων του σημερινού
φύλλου είναι δεκταί μέχρι της 5
Φεβρουαρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

όπως ό διπλόηλος να παραδένεται
τήν καταπότηση, όποιος κι' άν ε-
ναι ό άλλος που έχει σειρά: με
μικρός με μεγάλος, με φτωχός με
πλούσιος. άδύφορο. Άλλά προ-
πίντων δέν πρέπει να τό άνέχονται
αυτοί που περιμένουν, που έχουν
προτεραιότητα, κι' έκνεμς πολύ
καλά που διαμαρτυρήθηκαν έκαί-
πέρα μαζί με τούς άλλους, κι' έτσι
να κάνης πάντα. Καί μέλιστα πιδ
θαρρετά, πιδ έντονα... Είναι ό
μόνος τρόπος γιά να μάθουν τάξη
αυτοί ό άπολίτιστοι.

Με δυσκολία, «Ροδούλει, δι-
δασκα τήν περιγραφή της έκδρομής
σου, γιατί ήταν γραμμένη με κόκ-
κινο μελάνι κι' αυτό τό χρώμα
κουράζει πολύ τά μάτια. Καλή μου
φάνηκε, αλλά γιά τό Σελίδα έκτε-
νής. Στείλε τίποτα άλλο συντομό-
τερο, και με μαζέρο μελάνι. Μαδρό
να γράφεις πάντα. Τό κόκκινο είναι
μόνο γιά διορθώματα, γιά διο-
γραμμιώματα, γιά καυμά λείψα που
πρέπει να ξεχωρίζη (τό ψευδώνυμό
ας π: χ:) Ποτά γιά όλο τό καί-
μενο. Έπίσης νάποφύγεις και τό
δωρά, τά νωρημένα, τάσπουλιάρικα
μελάνια, — είτε μπλέ, είτε λιλά,
είτε μαύρα, — όταν τοολάντονα γρά-
φεις νάτι που θα τό διαβίσω άδω.
Γιατί διαβάζω πολλά και τά μά-
τια μου κουράζονται.

«Ο Γαλιλαίος, Πότταρη, δέν ήταν
Γάλλος» ήτάν Ιταλός από τήν Πί-
ζα. Μεγάλος μαθηματικός, φυσικό-
και άστρονόμος, κατασκεύασε τό
πρώτο τηλεσκόπιο, βρήκε τούς νό-
μους της βαρύτητας κι' απέδειξε
όσο τό σύστημα του Κοπερνίκου,
ότι δηλαδή ό ήλιος είναι τό κέντρο
κι' ή γή, μαζί με τούς άλλους
πλανήτες, στρέφεται γύρο στόν ή-
λιο. Τότε όμως έπίσταυν τό φαί-
νόμενο, δηλαδή ότι ή γή μένει
άκίνητη κι' όλα τάσρα στρέφονται
γύρο της. Έτσι ό Γαλιλαίος όπο-
χεσώθηκε από τήν «Ιερά Έξέταση»
κι' από τόν Πάπα, πρώτα να μή
διδάσκη πιά τό σύστημα του Κο-
περνίκου, έπειτα να τό άπανηθή,
γονατιστός μπροστά στο «Ιερόδι-
καστήριο, ως αίσση «Έτσι γλύτω-
σε τήν πυρά, μολονότι, σηκωνόμε-
νος μετά τήν άρνήσή του, φθόρισε
τό περίφημο έκείνο έποποιό σιμόνο-
βε, («και όμως κινείται», δηλ. ή
γή.) Τόν έβγαλαν κι' άπ' τή φυ-
λακή πάντα όμως ή «Ιερά Έξέ-
ταση τόν είχε υπό έπιτήρηση ως...
όποιο, ως που ό μεγάλος άν-
θρωπος πέθανε έδδουατάρης και
τυφλός, τό 1642. Έμας λοιπόν
γιατί φυλακίσθηκε ό Γαλιλαίος.
Γιά τό καλή λόγια του άλλου δι-
ταρίου εύχαριστώ πολύ.

Μικρή Γιστορούλα, όλα τά
ψευδώνυμα του 1925 έπαυσαν πιά
να λούχουν και, όσοι θέλουν να τά
έχουν και γιά τό 1926, πρέπει
τόρα να τ' άναγράψουν. Έκαμης
καλά που άφησες τά περιοδικά έ-
κείνα γιά μένα δέν ήταν γιά τήν
ήλικία σου, και μερικά μέλιστα
δέν είναι γιά καμιά άπολύτως ήλι-
κία!

Θέλεις, «Αρη, να καταστρώς
μιά μικρή βιβλιοθήκη και μ' έρω-
τάς τί βιβλία να πάρης. Κι' άλλοι
πολλοί μου έκαμαν ατή τήν έρώ-
τηση και πάντα βρήκα σ' άμη-

χανία. Γιατί ήθελε να ξέρω τήν
ήλικία, τις κλίσεις, τις δυνάμεις
και τή γλωσσική άκμή του καθε-
νός που με ρωτά. «Όπως ήτοι-
στη, στη γλώσσα μας διπάρχουν σή-
μερα πολλά βιβλία, όρατα και χρή-
σιμα, γιά να καταρτίση ένας μα-
θητής μιά βιβλιοθήκη. Μόνο που
μού είναι άδύνατο να δώσω έδω
ένα κατάλογο. Θάταν πολύ μακρός.
«Όσο γιά τό δικά μου βιβλία, που
είναι και τά καταλλήλότερα, τά
έξερτε από τούς τιμοκαταλόγους
που δημοσιεύω.

«Ραίτας Έπιδοτολάς μου έ-
στειλαν ατήν τήν έδδουάδα κι' ό
έξης: «Αντωνόρης, «Ερωίς του
Ζαλόγγου, «Ουλασοογένηση, Βιο-
λίκτινη Άστραση, Δελιά, Ρω-
βύρος, Σίμος Έσπέριος, Κυο-
Κυραλίνα, Πληγωμένη Καρδιά.
«Ενδοξος Έλλην και Κόρη της
Διαπλάσεως. — Έξέταλα τις πα-
ραγγελίες των και τούς εύχαριστώ
όλους γιά τά καλά των λόγια. Σ' έ-
ρωτήσεις και άπορίες μερικόν θα-
παντήσω «στό έρχόμενο, γιατί σή-
μερα δέν έχω τόπο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Γιούλη «Ανήθ, «Ασγυρα Σε-
λήνη, «Ροδούλει, «Αδν - Ζούαν,
Δελιά, Πανταχού Παρόν, «Αθρα
«Απριλλίου, Διαβολέμένο Ροδιτάκι,
«Ελαβε τά κομμάτια σας και θα τά
διαβάσω με τή σειρά τους.

«Απλών και πάλι ό, τι γιά τήν
Α' Τριμηνία του 1926 έόχομαι
τόρα άπ' όλους. «Από ένα όμως
κομμάτι μπορεί να στείλη καθένας
έγκριθό - δέν άγκριθό, αυτό δέν
έχει άλλο.

Οι νέοι συνδρομηταί θα μου στεί-
λουν, άμα διαβάσουν τόν κανονισμό
της Σελίδος Συνεργασίας στόν «Ο-
δηγό του Συνδρομητού.

ΡΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

43ον Δελτίον Ειδήφορον

Από τό 42ον Δελτίον (15
φύλ. 52ον του 32ου

τόμου) δρ. 13.099.50

Νίνα Π. Ροδούλη > 25.—

«Εφημερίς «Έστία» > 500.—

Γ. Π. Οικονομολογός > 10.—

Κατίνα Δ. Κατζουράκη > 15.—

«Μορέλλα» > 5.—

